

Un tap de suro intacte de més de 2.000 anys d'antiguitat

Correspon a una àmfora d'un vaixell enfonsat davant del Port de la Selva

ACN

L'estudi d'un tap de suro de més de 2.000 anys d'antiguitat ha conclòs que conserva totes les seves propietats. El Centre d'Arqueologia Subaquàtica de Catalunya (CASC) i l'Institut Català del Suro (ICSURO) han dut a terme la investigació, que ha permès comparar la composició del tap antic amb la d'un d'actual. L'estructura cel·lular del suro vell es manté, tot i que s'aprecien deformacions causades per l'acció de l'aigua durant més de 2.000 anys ja que el tap pertanyia a una àmfora d'un vaixell enfonsat davant del Port de la Selva (Alt Empordà). Aquest ha estat un estudi preliminar del que ha de ser una investigació posterior per fer comparacions cronològiques de taps de diferents jaciments.

Nous arguments per demostrar la validesa del tap de suro com a bon conservador del vi. Un estudi fet conjuntament pel CASC i ICSURO ha conclòs que un tap de més de 2.000 anys de vida manté totes les seves propietats. La investigació va revelar la "sorpresa" que els compostos que li atorguen les propietats perquè faci un bon tapament es conservaven, segons ha explicat el director de l'ICSURO, Manel Pretel.

Ara els impulsors de l'estudi volen donar continuïtat a la investigació amb taps de diversos jaciments i de diferents èpoques per poder comparar cronològicament, segons ha concretat el responsable del CASC, Gustau Vivar. Es tracta d'una fase "més quantitativa" -a diferència d'aquesta preliminar de caràcter qualitatiu-, que ha de permetre donar "validesa científica" a aquests resultats, ha afegit Pretel.

El tap pertanyia a una de les àmfores subaquàtiques de finals del segle I aC que es van trobar a les restes d'un vaixell de cap de Volt -jaciment ubicat al Port de la Selva. Per això la investigació permet demostrar la durabilitat del suro al llarg de la història, fins i tot en condicions adverses com les del fons marí. D'altra banda, molt probablement el tap va néixer d'una producció surera catalana -tot i que a l'Empordà ja s'extreia suro en aquella època, es desconeix si provenia de boscos gironins, segons ha explicat Pretel.

S'han estudiat els components principals del suro com són la lignina, la suberina i els polisacàrids que el fan elàstic, compressible i el material "idoni" per adaptar-se al coll de l'ampolla i conservar, amb l'ingrés adequat d'oxigen, vins i caves, concreta l'ICSURO. També s'ha analitzat la seva estructura cel·lular i s'ha conclòs que no s'ha degradat "de manera significativa" per l'acció de l'aigua.

L'Institut Català del Suro subratlla que la investigació ha permès "reafirmar la idoneïtat" dels taps de suro per conservar el líquid que transportaven les àmfores vinàries i que "segueix essent el material per excel·lència a l'hora de preservar vins i caves".

D'altra banda, els impulsors de l'estudi han explicat que no tenen constància de cap altra investigació semblant ni a nivell estatal ni europeu. "És difícil aconseguir taps tan antics", a part que existeixen pocs instituts "tan específics" com l'ICSURO, ha reflexionat Vivar.

Noves prospeccions d'un vaixell espoliat als anys 60

L'enfonsament del vaixell que custodiava el tap de suro estudiat es pot remuntar fins a l'any 10 aC, segons una recerca del CASC. L'embarcació, que transportava un vi jove de l'actual zona de Badalona (Barcelonès), va patir un espoli als anys 60, i no va ser fins a finals dels 70 quan es va fer una prospecció en la qual es van trobar

àmfores i material de tripulació -es va aprofitar per extreure tots els objectes susceptibles d'espoli.

El tap estudiat va aparèixer 'in situ' al coll d'una de les àmfores de vi del vaixell, que eren de producció tarraconense i realitzades a finals del segle I aC. Arran de l'espoli, al vaixell van quedar molt poques àmfores de les fins a 400 que podia arribar a transportar. Aquestes peces s'han conservat al magatzem del CASC i han servit per dur a terme l'estudi comparatiu.

Ara s'ha decidit reobrir les prospeccions al vaixell, que es faran sobretot l'estiu vinent. Es vol fer "un bon estudi d'arquitectura naval per veure com eren aquests vaixells" i per saber si realment es pot parlar d'unes necessitats nàutiques específiques del domini tarraconense, segons ha explicat Vivar. El que sí se sap és que el comerç tarraconense tenia com a un dels principals destins l'actual port francès de Narbona, que és on es dirigia l'embarcació enfonsada a les costes de l'Empordà.

D'altra banda, de moment es desconeixen les causes de l'enfonsament d'aquest vaixell que reposa davant del Port de la Selva. "Els treballs arqueològics encara no han donat resposta, però esperem que la donin", ha apuntat el responsable del CASC.

Defensa de la indústria surera

Les conclusions de l'estudi s'han donat a conèixer aquest dimecres en un acte al Museu d'Arqueologia de Catalunya - Empúries, a l'Escala (Alt Empordà). Els participants en la presentació no s'han estalviat elogis cap a la indústria surera de les comarques gironines, que ha estat l'"ànima dels nostres pobles", en paraules del director dels serveis territorials de Cultura, Antoni Baulida. S'ha tendit cap a una indústria tecnològica "molt potent" que ha apostat per la "innovació i l'externalització", ha afegit. En el mateix sentit s'ha pronunciat l'alcalde accidental de l'Escala, Víctor Puga, que ha subratllat que el sector surer és "clau" per l'economia de la comarca.

Font del document:

http://www.emporda.info/comarca/2012/05/24/suro-intacte-2000-anys-dantiguitat/166978.html?utm_source=rss